

CROATIA

HRVATSKI OLIMPIJSKI ODBOR

**PROGRAM NEFORMALNOG OBRAZOVANJA
ZA SPORTSKE ADMINISTRATORE/DJELATNIKE SPORTSKIH
ORGANIZACIJA**

Pripremili:

Tanja Bilić Brenner, koordinatorica za plan i analize NSS-ova

Ivan Baričević, koordinator za plan i analizu financija

Zagreb, listopad 2024.

Sadržaj

1. UVOD.....	1
2. Ekonomski i financijski aspekti sporta	3
2.1. Ekonomski učinci.....	3
2.2. Financiranje sporta.....	7
2.3. Financiranje sporta u RH	8
2.4. Financiranje sporta u zemljama Europske unije	10
3. Program rada i financijski plan.....	11
3.1. Zakonski okvir.....	11
3.2. Obveze HOO-a – povezivanje podataka iz NISUS-a i baza HOO-a	15
3.3. Izrada programa rada i financijskog plana	16
3.3.1. Obvezni dijelovi financijskog plana i podaci koje moraju sadržavati:.....	16
3.3.2. Godišnji plan rada	17
3.3.3. Primjeri prikaza prihoda i rashoda u financijskom planu sportskih organizacija .	17
3.3.4. Financijski rezultat	22
3.3.5. Obrazloženje financijskog plana	22
izvori.....	24

Popis tablica

Tablica 1 - Ekonomski i financijski aspekt sporta.....	1
Tablica 2 - Izravni pregled EU rezultata	6
Tablica 3 - Glavni pokazatelji vezani uz sport na razini EU modela	6
Tablica 4 - Plan prihoda po izvorima.....	17
Tablica 5 - Plan prihoda – po računskom planu - primjer dobre prakse	18
Tablica 6 - Plan prihoda – druga razina (obavezno).....	19
Tablica 7 - Plan rashoda	20
Tablica 8 - Plan rashoda po programima	20
Tablica 9 - Primjer financijskog plana NSS-a	21

1. UVOD

Cilj ovog dokumenta je pripremiti osnovne elemente programa na području Ekonomski i financijski aspekt sporta za djelatnike sportskih organizacije.

Sport je djelatnost od posebnog značaja za Republiku Hrvatsku, društvena djelatnost je koja doživljava velike promjene. Sportske organizacije, počevši od nacionalnih sportskih saveza kao krovnih sportskih udruga za pojedini sport imaju značajnu ulogu u društvu te je stoga važno identificirati područja koja su važna za edukaciju osoba koje obavljaju administrativne poslove u sportu.

Nacionalni program športa 2019. do 2026. je u poglavlju 6.1. definirao važnost unapređenja sustava upravljanja.

Ekonomski i financijski aspekt sporta predstavlja jedno od najznačajnijih područja u radu sportskih administratora tako da ovaj dio edukacije namjerava pružiti polaznicima informacije o ekonomskim aspektima koja pokrivaju područja navedena u tablici.

Prijedlog izobrazbe kao što je prikazano u tablici koja slijedi sastoji se od:

- Teme
- Ciljeva
- Sadržaja teme i
- Ishoda učenja

U tablici su navedeni elementi tema što je i konačni cilj izobrazbe.

Tablica 1 - Ekonomski i financijski aspekt sporta

R. br.	Tema	Cilj	Sadržaj teme	Ishod učenja
1	Ekonomski aspekti sporta	Pokazati značaj sporta za ukupnu gospodarsku aktivnost u nacionalnim ekonomijama odnosno ekonomiju rasta EU	Ekonomski aspekti sporta i njihova važnost u nacionalnim ekonomijama na primjeru Europske unije (EU). Značaj sporta za ukupnu gospodarsku aktivnost i ekonomiju rasta EU <ul style="list-style-type: none"> • prikazati aspekte ekonomskog značaja sporta u europskom kontekstu i učinke na zapošljavanje i potencijal rasta BDP-a • prikazati značaj sporta i rast nacionalnih ekonomija koristeći rezultate satelitskih računa za sport (SSA)	Upoznavanje polaznika s pojmom ekonomskog aspekta sporta i značaja sporta za nacionalne ekonomije

R. br.	Tema	Cilj	Sadržaj teme	Ishod učenja
2	Financiranje sporta u RH	Pokazati načine financiranja sporta u RH	<p>Sustav financiranja sporta u RH</p> <ul style="list-style-type: none"> • sredstva iz javnih sredstava (proračunski izvori), • članarine i kotizacije • sredstva iz vlastitih izvora (sponzori i donatori) <p>Sustav financiranja sporta u europskim zemljama (studija financiranja sporta)</p> <p>Porezni sustav u RH i u drugim zemljama</p>	Upoznati sudionike s načinom financiranja sporta u RH i europskim zemljama
3	Obveze sportskih organizacija prema Zakonu o sportu i NPS-u	Pokazati koje obveze imaju sportske organizacije sukladno novom Zakonu o sportu, NPS-u i ISS-u	<p>Upoznati sportske organizacije s Informacijskim sustavom u sportu, registrima i evidencijama istog te obvezama unosa i ažuriranja podataka u isti – praktično upoznavanje s aplikacijom</p> <p>Upoznati sportske organizacije s obvezama izvještavanja o izvršavanju mjera i aktivnosti iz NPS-a za koje su isti navedeni kao nositelji ili provoditelji</p> <p>Upoznati sportske organizacije s ostalim obvezama vezanim uz izvještavanje sukladno Zakonu o sportu</p>	Upoznati polaznike s obvezama koje imaju i osposobiti ih za provedbu istih
4	Izrada Programa rada i financijskog plana sportskih organizacija-sukladno Zakonu	Pokazati koje elemente sadrži Program rada i financijski plan sportskih organizacija sa svim obveznim elementima sukladno zakonu	<p>Definirati elemente koje mora sadržavati Program rada sportskih organizacija</p> <ul style="list-style-type: none"> • analiza stanja, • misija, • vizija, • ciljevi • programske aktivnosti. <p>Izrada financijskog plana sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija - osnovni i detaljni plan Prikaz financijskih pokazatelja po aktivnostima i kontima</p>	Kreiranje godišnjeg Programa rada i financijskog plana sportske organizacije

Napomena:

Teme 1. i 2. su namijenjene upoznavanju s općim činjenicama i znanjima iz područja ekonomije sporta i financiranja sporta.

Teme 3. i 4. su namijenjene upoznavanju i obuci sportskih administratora kako izraditi Program rada i financijski plan sportske organizacije i kako ispuniti obveze prema resornom ministarstvu (popuniti NISUS), a vezano uz navedenu temu. Ujedno se radi o zakonskim obvezama sportskih organizacija.

Literatura koja će se koristiti za predavanja će biti publikacije iz navedenih područja, relevantni znanstveni članci i studije, kao studije slučaja primjenjive u ovom području. Nadalje, korišteni će biti izvještaji HOO-a kao i baze podataka HOO-a koje su u skladu s navedenom temom.

2. EKONOMSKI I FINACIJSKI ASPEKTI SPORTA

2.1. Ekonomski učinci

Opće je poznato da se održivi ekonomski razvoj i održiva ekonomska politika treba temeljiti na visokim stopama rasta, većem izvozu, većim investicijama koje treba rezultirati relativno visokim bruto domaćim proizvodom odnosno relativno visokim BDP-om po stanovniku. Stoga se nameće pitanje, može li i kako sport doprinijeti ovakvom održivom razvoju i kolika je važnost sporta u nacionalnim ekonomijama? Članak Simona Rottenberga iz 1956. u časopisu *The Journal of Political Economy* (Sloane, 2006.) općenito se smatra kao polazište za razvoj ekonomije sporta. Kad je Rottenberg u to vrijeme priznao stanovita obilježja profesionalnih sportova i timova što je bilo neuobičajeno, istovremeno je ukazao da zapravo nema bitnih razlika između sporta i ostalih djelatnosti: jednako je sudjelovanje u prihodima, maksimalnim iznosima plaća, distribuciji jednakih tržišnih franšiza itd. Ekonomski utjecaj sportskih događaja može se definirati kao neto promjena u gospodarstvu koja proizlazi iz sportskog događaja (Sloane, 2006.). Osobito treba istaći kako su ekonomski utjecaji izdataka složeni od direktnih, indirektnih i poticajnih efekata. Učinci potrošnje nastali na temelju cirkulacije novca sagledavaju se kao:

- a) *Izravni ekonomski učinci sportske potrošnje*** - kupnje koje su potrebne da se udovolji povećanoj potražnji posjetitelja za robama i uslugama. Podrazumijevaju izravnu potrošnju posjetilaca organizirane sportske djelatnosti (Ugostiteljstvo –Turističko posredništvo – Promet –Trgovina na malo). Učinci se mjere ukupnom vrijednosti novca koji su privremeni posjetitelji potrošili u promatranoj manifestaciji
- b) *Neizravni ekonomski učinci sportske potrošnje*** – odražavaju se u dodatnim krugovima ponovnog cirkuliranja početnog novca gledatelja. Podrazumijevaju neizravne ekonomske učinke sportske potrošnje koji predstavljaju ukupnost svih troškova nastalih u procesu formiranja sportske usluge (npr. noćenja u hotelu) – sirovine, poluproizvodi, proizvodi, usluge. Tu ubrajamo i gospodarske učinke drugih djelatnosti

koje je razvoj sporta na određenom području potaknuo (npr. građevinarstvo). Ovi učinci mjere se pomoću među sektorske tablice gospodarstva

- c) *Inducirani ekonomski učinci sportske potrošnje*** - povećanje zaposlenosti i dohotka domaćinstva, koji proizlaze direktnim i indirektnim ekonomskim aktivnostima: nastaju povećanjem kupovne moći stanovništva u toj destinaciji (domaći i gosti) porast javne potrošnje zbog povećanog ulaganja u sport (npr. infrastrukturni radovi)

Sport kao ekonomski sektor transformirao se posljednjih desetljeća. Došlo je do interakcije biznisa i sporta. Ekonomski razvoj kao što su prava prijenosa, kupovanje, sponzorstvo, organiziranje velikih sportskih događaja, mobiliziranje društva za odmor, sportski turizam, sport i utjecaj na zdravlje, javno privatna suradnja u izgradnji sportske infrastrukture itd., imaju za posljedicu razvoj sportskog sektora s velikim ekonomskim efektima, znatno većim od djelokruga same sportske scene. Sport je stoga realni potencijal koji doprinosi realizaciji prioriteta Europske unije, kao što je Lisabonska strategija (Kesner-Škreb, 2007.). Kao dodatni argument za osiguranje odgovarajućeg mjesta za sport istaknuta je važnost sporta doprinosu gospodarstva. Sport je vrlo elastičan sektor, stvara rast i radna mjesta. Prema pokazateljima studije SpEA (SpEA, SIRC et al., 2012.) udio sporta u gospodarstvu EU, izražen u Bruto dodanoj vrijednosti (BDV), bio je 1,76%, dok je udio sporta u zapošljavanju iznosio 2,12% (usporedba poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u kombinaciji (EUR-Lex COM, 2014.). Dokazano je da sport predstavlja radnointenzivnu industriju rasta, što znači da će rast u sportskom sektoru vjerojatno dovesti do dodatnog zapošljavanja, odnosno smanjivanju nezaposlenosti. Sport time doprinosi ispunjavanju ciljeva Europe 2020 (Eurostat, 2018.). U pregovorima o budućem programu EU za obrazovanje, osposobljavanja, mladih i sporta "Erasmus za sve" sport ima veliki značaj (EC, EACEA, 2019.). Bijela knjiga o sportu (COM, 2007/0391) prepoznaje važnost posebnih programa i fondova EU za potporu aktivnosti u području sporta. Priopćenje o sportu naglašava da strukturni fondovi mogu podržati ulaganja u skladu s prioritetima, kako bi iskoristile vrijednost sporta kao alat za lokalni i regionalni razvoj, urbane regeneracije, ruralni razvoj, zaposlenost, otvaranje radnih mjesta i integracije na tržište rada. U Europskoj uniji se statističkim metodama provode odgovarajuća istraživanja koja ukazuju kako je sport radno invazivan što potvrđuju provedene studije SpEA (2012. i 2018.) o doprinosu sporta ekonomskom rastu i zapošljavanju u EU - što znači da postoji enormni potencijal zaposlenosti što je također korisno za politiku regionalnog razvoja. Također se potvrđuje značaj sportskih događaja kao pokretača regionalnog razvoja i u političkom i promotivnom smislu. Danas se sport pojavljuje kao važna komponenta društveno-ekonomskog razvoja zemlje. Imajući u vidu sveukupnu poziciju i ulogu tržišta sporta u suvremenom društvu i njegovu uključenost i integraciju u sve ekonomske, privredne i političke odnose, jasno je koliku važnost u širim društvenim razmjerima ima sport za nacionalnu ekonomiju i zbog čega se države sve više usredotočuju na sport kao gospodarsku aktivnost. Sport je djelatnost koja daje jak poticaj globalnom privrednom razvoju i djelatnost koja sve više postaje značajan izvor prihoda i ekonomskog rasta zemlje. S ekonomskog aspekta, kroz zakonitosti procesa proizvodnje, razmjene, raspodjele i potrošnje u strukturalnom i funkcionalnom smislu, sport predstavlja

područje plasmana kapitala, njegove relativno brze reprodukcije i oplodnje, prostor biznisa i visokih zarada.

U Europskoj uniji se statističkim metodama provode odgovarajuća istraživanja koja ukazuju da je sport radno invazivan što potvrđuju provedene studije SpEA (2012. i 2018.) o doprinosu sporta ekonomskom rastu i zapošljavanju u EU, što znači da postoji enormni potencijal zaposlenosti. Također se potvrđuje značaj sportskih događaja kao pokretača razvoja i u gospodarskom, ali i u političkom i promotivnom smislu. Danas se sport pojavljuje kao važna komponenta društveno-ekonomskog razvoja zemlje. Imajući u vidu sveukupnu poziciju i ulogu tržišta sporta u suvremenom društvu i njegovu uključenost i integraciju u sve ekonomske, privredne i političke odnose, jasno je koliku važnost u širim društvenim razmjerima ima sport za nacionalnu ekonomiju i zbog čega se države sve više usredotočuju na sport kao gospodarsku aktivnost. Sport je djelatnost koja daje jak poticaj globalnom privrednom razvoju i djelatnost koja sve više postaje značajan izvor prihoda i ekonomskog rasta zemlje. S ekonomskog aspekta, kroz zakonitosti procesa proizvodnje, razmjene, raspodjele i potrošnje u strukturalnom i funkcionalnom smislu, sport predstavlja područje plasmana kapitala, njegove relativno brze reprodukcije i oplodnje, prostor biznisa i visokih zarada.

U Europskom kontekstu, usporedivi i točni podaci o ekonomskoj važnosti sporta u EU i makroekonomskom potencijalu sektora oskudni su. Slijedeći Bijelu knjigu o sportu, razvijena je "*Vilnius definicija sporta*" kao osnova za prikupljanje podataka na nacionalnoj razini gospodarstava. Studija o doprinosu sporta gospodarskom rastu i zapošljavanju u EU (SpEA 2012.), prikupljanjem podataka za 2005. godinu, dala je prvi široki uvid u tu temu, uključujući i one vezane uz sportsku ekonomsku vrijednosti za EU prema različitim definicijama. Izrađena na temelju prikupljanja povratnih podataka u 27 država članica EU s naglaskom na sport kao gospodarsku djelatnost, studija je pokazala ogroman značaj sporta u ekonomskom smislu i dala cjelovitu sliku o gospodarskoj važnosti sporta za EU koji značajno doprinosi politici EU i njenim strateškim ciljevima u kontekstu Europa 2020. (Barnier, M., 2011.). Utvrđeno je kako je sport sveukupno intenzivan. Razvoj gospodarstva vezanog uz sport tako dovodi do više nego proporcionalnog rasta zaposlenosti i ukazuje na značaj sporta za potencijalni rast gospodarstva. Međutim, smatra se kako je puna ekonomska dimenzija sporta mnogo šira i obuhvaća teme koje navedeno istraživanje ne može pokriti ili gdje je potrebno dodatno istraživanje. U provedenoj studiji, metodologija istraživanja je specifična prilagodba nacionalnim računima država članica, input-output tablicama "Sport", na način da se nacionalni računi proširuju izradom satelitskih računa, konkretnije „*sportskog sustava 6 satelitskih računa*“, unutar EU tržišta i trgovine. Izdvajaju se sve ekonomske strukture vezane za sport. (SpEA, SIRC, EC, 2018.) Prema pokazateljima studije iz 2012. zaposlenost vezana uz sport i bruto dodana vrijednost (BDV) iznosila je 2,12% (ili 279,7 milijardi eura) ukupnog BDP-a u EU.

Za kvantificiranje ukupnog gospodarskog utjecaja sporta potrebno je zbrojiti izravne učinke i učinak multipliciranja. Zbog potpune kompatibilnosti satelitskog računa s nacionalnim

računima, u usporedbi važnih makroekonomskih agregata u sportu (npr. dodana vrijednost, zapošljavanje), vrši se usporedba s makroekonomskim agregatima drugih gospodarskih sektora unutar gospodarstva zato se i naziva satelitski sustav. Sportski satelitski računi (SSA) usredotočeni su na sport koji je sadržan u mnogo različitih sektora poput sportskog novinarstva, proizvodnje sportske obuće, izgradnje sportske infrastrukture itd.

Dole prikazana tablica prikazuje izravnu bruto dodanu vrijednost (BDV-a) i zaposlenost u cijeloj EU u odnosu na ukupnu vrijednost gospodarstva .

Tablica 2 - Izravni pregled EU rezultata

Definicija sporta	Statistička		Uska		Široka	
BDV	28 bn €	0,28%	112 bn €	1.13%	174 bn €	1.76%
Zaposlenost	0.66 m	0.31%	3.14 m	1.49%	4.46 m	2.12%

Tablica 3 - Glavni pokazatelji vezani uz sport na razini EU modela

Država članica	Sport- BDP u m eura	Udio BDP vezano uz sport	Sport-zapošljavanje u glavama	Udio zapošljavanja u sportu
Europska Unija	279,697	2.12%	5,666,195	2.72%
AT - Austrija	13,066	4.12%	226,129	5.63%
BE - Belgija	4,494	1.16%	71,44	1.59%
BG - Bugarska	338	0.80%	44,756	1.55%
CY - Cipar	361	1.85%	7,813	2.08%
CZ - Češka	2,055	1.27%	84,803	1.76%
DE - Njemačka	104,707	3.90%	1,761,369	4.60%
DK - Danska	3,973	1.56%	64,082	2.45%
EE - Estonija	159	0.88%	13,656	2.31%
EL - Grčka	1,784	0.93%	47,486	1.31%
ES - Španjolska	14,984	1.44%	261,839	1.50%
FI - Finska	3,264	1.63%	50,634	2.09%
FR - Francuska	39,923	1.91%	582,709	2.29%
HR - Hrvatska	676	1.54%	27,908	1.83%
HU - Mađarska	1,252	1.26%	75,771	2.00%
IE - Irska	1,804	1.03%	30,008	1.68%
IT – Italija	21,217	1.32%	389,12	1.76%
LT - Litva	283	0.85%	20,043	1.62%
LU – Luksemburg	630	1.43%	4,336	1.89%
LV - Letonija	142	0.64%	12,611	1.48%
MT – Malta	129	1.81%	3,306	1.98%
NL - Nizozemska	7,973	1.24%	150,687	2.04%
PL - Poljska	8,952	2.30%	332,939	2.17%
PT - Portugal	1,879	1.12%	59,33	1.39%

Država članica	Sport- BDP u m eura	Udio BDP vezano uz sport	Sport-zapošljavanje u glavama	Udio zapošljavanja u sportu
RO - Rumunjska	1,389	1.04%	100,279	1.22%
SE - Švedska	5,949	1.41%	109,191	2.43%
SL - Slovenija	609	1.69%	21,916	2.43%
SK - Slovačka	956	1.31%	47,095	2.03%
UK - Ujedinjeno Kraljevstvo	36,75	2.18%	1,064,939	3.75%

Prema novoj SpEA studiji iz 2018. godine koja također ima za cilj procjenu makroekonomske važnosti sportskog sektora u EU nacionalnim gospodarstvima, posebice njezinog potencijala za rast i zapošljavanje, sportu se moglo pripisati 5,67 milijuna zaposlenih, s udjelom 2,72%. Oko 47 eura i svaki 37. zaposlenik u EU izravno su vezani za sport što ukazuje na to da je sport gospodarska aktivnost koja intenzivira zapošljavanje, te stoga stvara veći udio sporta u zaposlenosti nego u BDP-u. U stvari, povećanje BDP-a za 1% rezultira s dodatnih 1,35% zaposlenosti. Ključni rezultati kako sport igra značajnu ulogu u borbi protiv nezaposlenosti koji su nadjeni u prethodnoj studiji, dodatno su podcrtani novim podacima. Razlika između nove studije (SpEA, SIRC et al., 2018.) i prethodne paneuropske studije (SpEA, SIRC et al., 2012.) je korištenje BDP-a, a ne BDV-a, kao osnovnog pokazatelja rezultata vezanih za sport. *(BDP – je makroekonomski indikator koji pokazuje vrijednost finalnih dobara i usluga proizvedenih u zemlji tijekom dane godine, izraženo u novčanim jedinicama. BDV - makroekonomska je veličina kojom se mjeri ukupna vrijednost koju stvara sektor, država ili regija. Odnosno, vrijednost skupa roba i usluga proizvedenih u nekoj zemlji tijekom određenog vremenskog razdoblja, uz popust neizravnih poreza i srednje potrošnje. (BDP = BDV - neto neizravni porezi)*

2.2. Financiranje sporta

Uspješnost sportaša pojedinaca ili sportskih klubova uvelike ovisi o sustavu sporta te izvorima financiranja. Financiranje sporta možemo definirati kao „*istraživanje učinkovitog upravljanja tokom financijskih sredstava kojim sportske organizacije raspolažu kada pokušavaju ostvariti svoje organizacijske ciljeve*“ (Beech i Chadwick, 2010:155). Isto tako autori navode kako je dobro financiranje nužan preduvjet uspješnog funkcioniranja svake sportske organizacije (Beech i Chadwick, 2010:156). Problem financiranja i nedostatak sredstava namijenjenih za sport prisutan je u svim zemljama bez obzira na razvijenost. Nedovoljni izvori financiranja utječu na sve sportove, ali isto tako postoje sportovi koji zahtijevaju više ili manje financijskih sredstava kako bi obavljali sportsku djelatnost. Dijelimo ih na popularne, „skuplje“ sportove kao što su nogomet, rukomet, košarka ili golf, te na one nepopularne ili „jeftinije“ sportove kao što su borilački sportovi, biciklizam ili stolni tenis. Zbog svoje nepopularnosti, oni su najčešće sportovi kojima se bave ekonomski slabije razvijene zemlje (Bartoluci i Škorić, 2009). Stoga zaključujemo kako bitnu ulogu u financiranju određenog sporta u nekoj zemlji ili regiji

ima upravo popularnost (Bartoluci i Škorić, 2009). Način i izdašnost izvora financiranja sporta imaju veliku važnost jer uvjetuju kvalitetu, masovnost, atraktivnost i raznovrsnost programa, dostupnost sportske infrastrukture, obrazovanje stručnog kadra čime se utječe i na ostvarene rezultate sportaša (Bronić i sur., 2012:5).

2.3. Financiranje sporta u RH

Sukladno članku 67. Zakona o sportu (NN 141/22) osnovu financiranja sporta u RH čine prihodi pravnih i fizičkih osoba u sustavu sporta od: obavljanja sportske djelatnosti, članarina koju ostvaruju sportske udruge, sponzorstava i donacija, sredstava kojima Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave financiraju javne potrebe u sportu te drugih sredstava stečenih u skladu s ovim Zakonom.

Republika Hrvatska potiče vrhunski sport, zdravstveno usmjerenu tjelesnu aktivnost, školski i akademski sport, parasport i sport gluhih te sportske aktivnosti djece i mladih kroz financiranje javnih potreba u sportu na državnoj razini. Javne potrebe u sportu definirane su u članku 68. Zakona, a to su:

- izgradnja, obnova, održavanje i opremanje sportskih građevina od interesa za razvoj sporta na državnoj ili na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
- organizacija međunarodnih i nacionalnih sportskih natjecanja
- osiguravanje uvjeta za pripreme i nastup sportaša na međunarodnim natjecanjima
- skrb o sportašima, financiranje nacionalne stipendije te mirovinskog i zdravstvenog osiguranja vrhunskim sportašima
- obavljanje stručnih poslova u sportu
- poticanje bavljenja sportom, a osobito djece i mladih
- djelovanje nacionalnih sportskih saveza i krovnih sportskih udruženja
- funkcioniranje Nacionalnog informacijskog sustava u sportu
- školovanje i osposobljavanje stručnih kadrova u sportu, a posebice bivših i sadašnjih vrhunskih sportaša
- očuvanje integriteta sporta
- dodjeljivanje državne nagrade za sport, državnih nagrada za vrhunska sportska postignuća, državnih priznanja osvajačima medalja te državnih priznanja izbornicima i trenerima
- međunarodna sportska suradnja i međunarodne obveze Republike Hrvatske u sportu
- poticanje i organizacija sportskorekreativnih programa i natjecanja te utilitarnih sportskih aktivnosti i zdravstveno usmjerene tjelesne aktivnosti

- poticanje razvoja i promocija sporta

Sredstva za financiranje javnih potreba u sportu na državnoj razini osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske iz općih prihoda i primitaka, iz prihoda od igara na sreću sukladno propisima kojima se uređuju igre na sreću te iz ostalih izvora financiranja dok se namjena i raspodjela sredstava za financiranje javnih potreba u sportu na državnoj razini pobliže se definiraju programom javnih potreba u sportu na državnoj razini koji donosi čelnik tijela državne uprave nadležnog za sport, a koji se donosi u skladu s državnim proračunom Republike Hrvatske i mjerama iz akata strateškog planiranja iz članka 104. ovoga Zakona, najkasnije 30 dana od dana donošenja državnog proračuna.

Javne potrebe u sportu na državnoj razini koje se financiraju putem krovnih sportskih udruženja utvrđuju se programom javnih potreba u sportu na državnoj razini iz članka 69. stavka 2. Zakona. Aktivnosti koje se financiraju putem Hrvatskog olimpijskog odbora, Hrvatskog paraolimpijskog odbora i Hrvatskog sportskog saveza gluhih su:

- redoviti sportski programi nacionalnih sportskih saveza
- priprema i natjecanja nacionalnih selekcija
- organizacija nacionalnih prvenstava, kupova i turnira nacionalne razine u organizaciji nacionalnih sportskih saveza i krovnih sportskih udruženja
- olimpijske/paraolimpijske stipendije i olimpijske stipendije gluhih
- stručni rad u sportu, a posebice u nacionalnim selekcijama te licenciranje trenera
- razvojni program za sportaše i stipendije za sportaše u razvojnom programu
- olimpijski/paraolimpijski program i olimpijski program gluhih unutar kojega se financiraju nastupi i pripreme sportaša za nastupe na ljetnim i zimskim olimpijskim/paraolimpijskim igrama i olimpijskim igrama gluhih te drugim višesportskim natjecanjima
- program razvoja sporta i sustava selekcije sportskih talenata koje provode nacionalni sportski savezi i krovna sportska udruženja
- provođenje i financiranje znanstvenih i razvojnih projekata, elaborata i studija u funkciji razvoja sporta
- poticanje sporta i olimpizma na svim razinama / paraolimpizma i olimpizma gluhih
- stručni i administrativni poslovi koje obavljaju tijela i službe krovnih sportskih udruženja i nacionalnih sportskih saveza članica krovnih sportskih udruženja

Programi koje provode nacionalni sportski savezi sastavni su dio programa javnih potreba krovnih sportskih udruženja, a osnovni kriterij za raspodjelu sredstava je kategorizacija sportova koju donose Hrvatski olimpijski odbor, Hrvatski paraolimpijski odbor i Hrvatski

sportski savez gluhih za saveze prema nomenklaturi iz članka 5. Zakona. Osim kriterija iz stavka 5. ovoga članka, kriteriji za raspodjelu sredstava mogu biti i primjena standarda dobrog upravljanja, prepoznavanje i razvijanje talenata, skrb o djeci sportašima, ravnopravnost spolova, borba protiv dopinga, borba protiv zlostavljanja, borba protiv namještanja utakmica i slično, a način primjene kriterija svojim općim aktom definiraju Hrvatski olimpijski odbor, Hrvatski paraolimpijski odbor i Hrvatski sportski savez gluhih za saveze prema nomenklaturi iz članka 5. Zakona.

Rokovi za dostavu programa javnih potreba u sportu i financijskog plana krovnih sportskih udruženja, način izvršavanja te način i rokovi izvještavanja o provedbi programa propisani su Pravilnikom o programu javnih potreba u sportu na državnoj razini (NN 109/2023)

Zaključno, u Republici Hrvatskoj sredstva za financiranje sporta osiguravaju se iz privatnih i javnih izvora financiranja tako da možemo reći kako se radi o tzv. „mješovitom modelu financiranja“. Javna se sredstva subjektima u sportskim djelatnostima najčešće dodjeljuju kao sredstva za financiranje programa javnih potreba u sportu ili putem raznih natječaja za financiranje posebnih programa preko ministarstva nadležnoga za sport, Hrvatskog olimpijskog odbora ili pojedinih lokalnih zajednica (Bronić i sur., 2012). Zadatak javnog sektora jest da pomaže pri obavljanju sportske djelatnosti, i to utvrđivanjem, a zatim i osiguravanjem financijskih sredstava za podmirivanje javnih potreba u sportu. Javne potrebe u sportu na državnoj razini i na razini lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba utvrđene su, kako smo već naveli, Zakonom o sportu.

2.4. Financiranje sporta u zemljama Europske unije

Sustav financiranja sporta u EU sadrži brojne izvore financiranja. Oni su podijeljeni u dvije temeljne skupine, i to: javni (proračunski) izvori financiranja, te privatni (neproračunski) izvori financiranja (Šugman, Bednarik i Kolarič, 2002). Naime, s obzirom kako je osnovni cilj sportskih organizacija osigurati svakom pojedincu mogućnost bavljenja sportom (Council of Europe, 1992), ulaganje u sport nije moguće u cijelosti prepustiti privatnoj inicijativi jer postoji realna opasnost da bi njihova ulaganja bila ispod društveno optimalne razine. Jedino se kroz uključivanje javnog sektora mogu osigurati prilike i pristup sportskim aktivnostima za sve (Škorić i Hodak, 2011). Tako se sredstva koja se ostvaruju iz državnih ili lokalnih proračuna te sredstva sportskih fondova i od igara na sreću smatraju javnim (proračunskim) sredstvima, a privatna (neproračunska) sredstva sportske organizacije ostvaruju na tržištu, i to kao sredstva od sponzora, donatora, od gospodarskih djelatnosti (prodaje igrača, marketinških i promidžbenih aktivnosti, najma prostora i dr.), darova i članarina te druga sredstva (tombole, suveniri i dr.) (Šugman, Bednarik i Kolarič, 2002). Prema podacima studije o financiranju sporta u EU (Eurostrategies, 2011) glavni izvor financiranja sporta u EU je potrošnja kućanstva (oko 65%). Drugi najveći izvor financiranja čine prihodi iz lokalnih (oko 17%), a zatim i državnih proračuna (oko 7%), te ostalih izvora kao što su pristojbe i naknade vezane za lutriju i klađenje, ekonomska vrijednost i doprinos volonterskog rada, prihodi od sponzorstava, pokroviteljstava i donacija te prihodi od medija.

Ipak, u zemljama EU moguće je razlikovati nekoliko modela financiranja, i to (Bronić i sur., 2012):

Model 1. za kojeg su karakteristične visoke stope uključenosti stanovništva u sport te visoka razina privatnog i javnog financiranja, a takav model primjenjuju zemlje Sjeverne i Zapadne Europe.

Model 2. mediteranski model kojeg karakterizira manja posvećenost volonterskom radu naspram modelu 1. Pridaje se manje važnosti na pozitivne vanjske učinke sporta. Takav model primjenjuju zemlje s nižom razinom javnih izdvajanja kao što su Španjolska, Italija, Grčka i Malta.

Model 3. koji se još naziva i duginim modelom „Rainbow model“. Model je karakterističan po niskim zanimanjem za rekreativni sport i volonterski rad, nedostatku svijesti o važnosti sporta i njegovim učincima. „Rainbow model“ obuhvaća države središnje Europe kojima se sportska infrastruktura 1990. godine urušila. Tu se ubrajaju: Mađarska, Slovenija, Portugal, Latvija, Litva, Rumunjska, Slovačka i Estonija.

Model 4. koji se naziva BCP model te je vrlo sličan „Rainbow modelu“. Naziva se BCP prema početnim slovima zemalja koje obuhvaća (Bugarska, Češka i Poljska). Karakterizira ga visoka razina volonterskog rada no niska razina zainteresiranosti za sport te niska razina udjela kućanstava i javnih rashoda po stanovniku. Glavna razlika u odnosu na Model 3. je u visokom udjelu prihoda od naknada za lutrije, klađenje i kockanje.

Prema podacima Eurostata (2018) uspoređeni su udjeli izdvajanja za sport i rekreaciju iz proračunskih sredstava zemalja Europske unije. Udio Republike Hrvatske iznosi tek 0,6 %, dok Mađarska koja se nalazi na prvom mjestu ima udio od 2,1 % izdvajanja za sport i rekreaciju. Pri samom dnu nalazimo se i u ulaganjima po stanovniku. Ono u Hrvatskoj iznosi 39€, dok se u Europskoj uniji u prosjeku izdvaja oko 100€ po stanovniku. Državni izdaci za sport i rekreaciju u čak šest zemalja među kojima su Francuska, Danska i Švedska iznose iznad 200€ po stanovniku.

3. PROGRAM RADA I FINANCIJSKI PLAN

3.1. Zakonski okvir

Člankom 105. stavkom 1. Zakona o sportu propisano je kako su Krovna sportska udruženja i nacionalni sportski savezi dužni donijeti godišnji program rada za sljedeću godinu i financijski plan za njegovu provedbu, u skladu s propisom kojim se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija, dok stavak 2. istog članka propisuje kako Godišnji program rada mora sadržavati planirane aktivnosti i sredstva za njihovu provedbu, kao i naznaku financira li se aktivnost iz vlastitih sredstava ili iz javnih izvora.

Nadalje, članak 106. stavak 1. Zakona propisuje kako su Pravne osobe u sustavu sporta obvezne izrađivati godišnje financijske izvještaje te ih javno objavljivati sukladno odredbama posebnih propisa kojima je uređeno područje financijskog poslovanja i računovodstva. U stavku 2. istog članka propisano je kako su krovna sportska udruženja dužna tijelu državne

uprave nadležnom za sport dostaviti izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava u skladu s ovim Zakonom te propisima kojim se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija, dok stavak 3. propisuje kako su krovna sportska udruženja i nacionalni sportski savezi dužni izvještaj iz stavka 2. ovoga članka unijeti u Nacionalni informacijski sustav u sportu.

Nadzor nad namjenskim trošenjem proračunskih sredstava definiran je člankom 107. Zakona koji propisuje:

(1) Nadzor nad namjenskim trošenjem javnih sredstava provodi tijelo državne uprave nadležno za sport odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za dio javnih sredstava koja isplaćuje.

(2) Tijelo nadležno za provedbu nadzora iz stavka 1. ovoga članka obavlja nadzor na temelju dokumentacije zatražene od nadzirane pravne osobe, izvješća, podataka, materijala i drugih obavijesti.

(3) Tijelo nadležno za provedbu nadzora iz stavka 1. ovoga članka može naložiti nadziranoj pravnoj osobi pribavljanje mišljenja neovisnog revizora o namjenskom trošenju javnih sredstava.

(4) O provedenom nadzoru tijelo nadležno za provedbu nadzora sastavlja izvješće koje se dostavlja nadziranoj pravnoj osobi.

(5) Na temelju izvješća o provedenom nadzoru tijelo nadležno za provedbu nadzora može naložiti otklanjanje nepravilnosti i povrat sredstava.

Osim prethodno opisanog nadzora nad namjenskim trošenjem proračunskih sredstava Zakon u člancima 108., 109. i 110. propisuje i ostale vrste nadzora kojima podliježu sportske udruge, a to su: Upravni i inspekcijski nadzor, Stručni nadzor (odnosi se na nadzor obavljanja stručnih poslova) te Nadzor nad stručnim radom nacionalnih sportskih saveza. Stručni nadzor i Nadzor nad stručnim radom nacionalnih sportskih saveza provode Krovna sportska udruženja

Stupanjem na snagu Pravilnika o programu javnih potreba u sportu na državnoj razini („Narodne novine“, broj 109/2023 od 22.9.2023., u daljnjem tekstu : Pravilnik) detaljnije su propisane obveze sportskih udruga vezane uz financiranje i izvještavanje o namjenskom utrošku sredstava.

Sukladno navedenom Pravilnikom se propisuje sadržaj programa javnih potreba u sportu, metodologija i rokovi za izradu i dostavu programa javnih potreba u sportu, način izvršavanja te način i rokovi izvještavanja o provedbi programa javnih potreba u sportu.

Metodologija izrade dijela programa javnih potreba u sportu koji se provodi putem krovnih sportskih udruženja definirana je u članku 5. Pravilnika koji propisuje:

1.) Prijedlog dijela programa javnih potreba koji se provodi putem krovnih sportskih udruženja, obvezno sadrži:

– sažetak stanja planiranih programa javnih potreba tekuće godine

- viziju i misiju sportske organizacije
- program i prijedlog financijskog plana javnih potreba u sportu
- opće i posebne ciljeve programa
- opis, redni broj i naziv svake programske skupine, programa i potprograma.

Zakonski akti koji se odnose na udruge i koji se primjenjuju za izradu programa rada i financijskog plana su sljedeći:

- Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (NN 121/14, 114/22)
- Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (NN 1/15, 25/17, 96/18, 103/18, 134/22)
- Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (NN 31/15, 67/17, 115/18, 21/21)
- Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (NN 119/15, 134/22)
- Zakon o udrugama (NN 74/14, 70/17, 98/19)
- Zakon o sportu (NN 141/22)
- Zakon o javnoj nabavi (NN 120/16, 114/22)
- Zakon o pravu na pristup informacijama (NN 25/13, 85/15, 69/22)
- Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (NN 26/15, 37/21)
- Pravilnik o programu javnih potreba u sportu na državnoj razini (NN 109/2023)

Za ostvarivanje prava na financijska sredstva u Programu javnih potreba sporta nužno je:

Ispuniti podatke u Nacionalnom informacijskom sustavu u sportu (NISUS):

- broj registriranih klubova,
- broj registriranih natjecatelja

Ispuniti podatke u bazi podataka HOO-a (Spartis):

- *godišnji Upitnik*
- *Plasmani sportaša*

Baza podataka HOO-a-plasmani sportaša na svjetskim, europskim prvenstvima (od 1. do 8. mjesta), na olimpijskim igrama (svi plasmani) i europskim igrama (1. do 3. mjesto)

- Zakon o sportu čl. 5. stavak 3., evaluacija ključnih pokazatelja uspješnosti članak 6. stavak 2.
- Pravilnik o kategorizaciji sportova NN 77/2024
- Kriterij zastupljenosti sporta u svijetu i Europi vrednuje se kroz sljedeće ključne pokazatelje:
  - broj nacionalnih sportskih saveza na svjetskoj razini s vrijednostima bodova
  - broj NSS-a na europskoj razini sa vrijednostima bodova
- Kriterij masovnost u Republici Hrvatskoj vrednuje se kroz sljedeće ključne pokazatelje
  - broj klubova unesenih u Nacionalni informacijski sustav u sportu u pojedinom sportu u Republici Hrvatskoj s vrijednostima bodova
  - broj sportaša iz članka 8. Zakona o sportu unesenih u Nacionalni informacijski sustav u sportu u pojedinom sportu u Republici Hrvatskoj s vrijednostima bodova
  - postotni udio sportaša iz članka 8. Zakona o sportu do 18 godina u odnosu na ukupan broj sportaša u pojedinom sportu unesenih u Nacionalni informacijski sustav u sportu u Republici Hrvatskoj sa vrijednostima bodova
- Kriterij ostvarenih sportskih rezultata na međunarodnoj razini vrednuje se kroz sljedeće ključne pokazatelje
  - rezultati na olimpijskim igrama s vrijednostima bodova za ostvareni sportski rezultat
  - rezultati na svjetskim seniorskim prvenstvima s vrijednostima bodova za ostvareni sportski rezultat
  - rezultati na europskim seniorskim prvenstvima s vrijednostima bodova za ostvareni sportski rezultat
  - rezultati seniora na europskim igrama s vrijednostima bodova za ostvareni sportski rezultat

Svi ostvareni sportski rezultati iz stavaka 1. podstavka 1. do 4. ovoga članka dodatno se ponderiraju na način da se rezultati ostvareni u prvom olimpijskom ciklusu množe s faktorom 0.6, a u drugom olimpijskom ciklusu s faktorom 1.

(1) Rang-lista sportova iz nomenklature sportova koju donosi Hrvatski olimpijski odbor od sporta s najvišom do sporta s najnižom vrijednošću, odvojeno za ekipne i pojedinačne sportove, definira se kao umnožak vrijednosti kriterija iz članka 4. do 7. Pravilnika.

(2) Ako dva ili više sportova imaju istu vrijednost dijele istu poziciju na rang-listi.

(3) Sportovi se na temelju rang-liste razvrstavaju u četiri kategorije odvojeno za ekipne i pojedinačne sportove na sljedeći način:

- u I. kategoriju se razvrstavaju sportovi koji su ostvarili najmanje 20.000 bodova (pojedinačni sportovi) odnosno 350 bodova (ekipni sportovi).
- u II. kategoriju se razvrstavaju sportovi koji su ostvarili od 4.500 do 19.999 bodova (pojedinačni sportovi) odnosno od 200 do 349 bodova (ekipni sportovi)
- u III. kategoriju se razvrstavaju sportovi koji su ostvarili od 250 do 4.499 bodova (pojedinačni sportovi) odnosno od 50 do 199 bodova (ekipni sportovi)
- u IV. kategoriju se razvrstavaju sportovi koji su ostvarili do 249 bodova (pojedinačni sportovi) odnosno 49 bodova (ekipni sportovi)

Hrvatski olimpijski odbor odluku o kategorizaciji sportova iz članka 9. stavka 5. Pravilnika donosi najkasnije 60 dana od dana završetka ljetnih olimpijskih igara.

Rezultati kategorizacije primjenjuju se na sljedeći olimpijski ciklus, od 1. siječnja godine nakon godine u kojoj su ljetne olimpijske igre/paraolimpijske igre/olimpijske igre gluhih održane do 31. prosinca godine u kojoj se održavaju sljedeće ljetne olimpijske igre/paraolimpijske igre/olimpijske igre gluhih.

3.2. Obveze HOO-a – povezivanje podataka iz NISUS-a i baza HOO-a

Baza HOO-a - godišnji Upitnik, Plasmana sportaša (sukladno kriterijima definiranim Pravilnikom)

- aplikacija Bodovanje sportova
- svi podaci su neophodni da bi se dobila rang lista
- mjesto na rang listi je nužan uvjet za financiranje NSS-a iz Programa javnih potreba sporta koje provodi HOO i financira Državni proračun

HOO će izraditi i dodatne kriterije (članak 70., stavak 6) koji će utjecati na iznos financijskih sredstava.

Kriteriji za raspodjelu sredstava mogu biti i primjena standarda dobrog upravljanja, prepoznavanje i razvijanje talenata, skrb o djeci sportašima, ravnopravnost spolova, borba protiv dopinga, borba protiv zlostavljanja, borba protiv namještanja utakmica i slično, a način primjene kriterija svojim općim aktom definiraju Hrvatski olimpijski odbor, Hrvatski paraolimpijski odbor i Hrvatski sportski savez gluhih za saveze prema nomenklaturi iz članka 5. Zakona.

3.3. Izrada programa rada i financijskog plana

Godišnji program rada predstavlja osnovu za izradu financijskog plana, iako za razliku od financijskog plana, njegov sadržaj nije propisan.

Vežano uz krovna sportska udruženja, čl. 105. Zakona o sportu propisuje da godišnji program rada mora sadržavati planirane aktivnosti i sredstva za njihovu provedbu, kao i naznaku financira li se aktivnost iz vlastitih sredstava ili iz javnih izvora.

Primjeri dobre prakse pokazuju da godišnji program rada može sadržavati sljedeće podatke:

- *uvod* (u kojem se osvrće na osnovne zadaće neprofitne organizacije, ali koji predstavlja poveznicu s programom rada za prethodnu godinu)
- *osnovne ciljeve* za godinu za koju se donosi
- *programe i aktivnosti* koji se provode radi realizacije postavljenih ciljeva
- *resurse* potrebne za ostvarenje planiranih ciljeva (ljudske i financijske).

Preporučljivo je da se svaki pojedini program i aktivnost detaljno obrazlože s navođenjem ciljeva provedbe programa i aktivnosti koje će se provoditi, u kojem razdoblju se očekuje njihova provedba, ciljne skupine (kategorije sportaša) kojima su projekti i aktivnosti usmjerene, *očekivani rezultati*, ali i potrebna financijska sredstva (po izvorima i troškovima).

Godišnji program rada donosi najviše tijelo sportske udruge, najkasnije do 31. 12. tekuće godine za sljedeću godinu.

3.3.1. Obvezni dijelovi financijskog plana i podaci koje moraju sadržavati:

1. Plan prihoda i rashoda

- prihode i rashode koji se planiraju najmanje na razini skupine (razina 2) računa iz Računskog plana za neprofitne organizacije
- planirani rezultat poslovanja na dan 31. 12. tekuće godine

2. Plan zaduženja i otplata

- visinu planiranih primitaka i izdataka od dugoročnih zaduženja zajmova, ulaganje u dionice
- najviši iznos do kojeg se sportska udruga može jednokratno zadužiti odnosno dati zajmove

3. Obrazloženje financijskog plana

- obrazloženje skupine prihoda i rashoda
- obrazloženje programa, aktivnosti i projekata koji će sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu

3.3.2. Godišnji plan rada

Vizija, misija

Uvod

- općenito o NSS-u i zadaćama koje ispunjava

Analiza stanja u tekućoj godini – do kraja studenog

- Broj članica NSS-a,
- Broj registriranih sportaša,
- Postignuti rezultati na međunarodnim natjecanjima (ocjena), organizirana natjecanja u RH
- Uočeni nedostaci

Ciljevi u sljedećoj godini strukturirani kroz aktivnosti

- Međunarodna natjecanja
- Natjecanja u RH
- Organizacija natjecanja i sl.
- Funkcioniranje ureda NSS-a

Preporučljivo je da se svaki pojedini program i aktivnost detaljno obrazlože s navođenjem ciljeva provedbe programa i aktivnosti koje će se provoditi, u kojem razdoblju se očekuje njihova provedba, ciljne skupine (kategorije sportaša) kojima su projekti i aktivnosti usmjerene, očekivani rezultati, ali i potrebna financijska sredstava (po izvorima i troškovima).

3.3.3. Primjeri prikaza prihoda i rashoda u financijskom planu sportskih organizacija

Tablica 4 - Plan prihoda po izvorima

	PRIHODI -po izvorima	2024	2025	Indeks Real. /Plan.
1	2	3	4	5(4/3)
1.	PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA (PJP)	537.000	641.418	119,44%
1.1.	Hrvatski olimpijski odbor	512.000	611.418	119,42%
1.2.	Ministarstvo turizma i sporta	25.000	30.000	120,00%
2.	Prihodi od sponzorstva i donacija	100.000	112.814	112,81%

	PRIHODI -po izvorima	2024	2025	Indeks Real. /Plan.
1	2	3	4	5(4/3)
2.1.	Prihodi od pružanja usluga - sponzorstvo	100.000	112.814	112,81%
2.2.	Prihodi od donacija trgovačkih društava	0	0	
3.	Prihodi od članarina i registracija	74.000	83.616	112,99%
3.1.	Prihodi od članarina	52.000	59.726	114,86%
3.2.	Prihodi od registracija	22.000	23.890	108,59%
4.	Ostali prihodi	1.000	6.636	663,60%
	UKUPNI PRIHODI	712.000	844.484	118,61%

Plan prihoda sukladno zakonskim propisima bi trebao sadržavati:

Tablica 5 - Plan prihoda – po računskom planu - primjer dobre prakse

Konto	Naziv	Izvori financiranja		EUR
		Javni HOO, MINTS	Vlastiti	Ukupno
1	2	3	4	5 (3+4)
31	Prihodi od prodaje roba i usluga	0	136.704	136.704
311	Prihodi od prodaje roba i usluga	0	136.704	136.704
31121	Prihodi od sponzorstva	0	112.814	112.814
31122	Prihodi od registracija	0	23.890	23.890
32	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	0	59.726	59.726
321	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	0	59.726	59.726
34	Prihodi od financijske imovine	0	1.327	1.327
341	Prihodi od financijske imovine	0	1.327	1.327
35	Prihodi od donacija	30.000	0	30.000
351	Prihodi od donacija	30.000	0	30.000
36	Ostali prihodi	0	5.309	5.309
362	Ostali prihodi od nepovezanih organizacija	0	5.309	5.309

Konto	Naziv	Izvori financiranja		EUR
		Javni HOO, MINTS	Vlastiti	Ukupno
37	Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	611.418	0	611.418
371	Prihodi od Hrvatskog olimpijskog odbora	611.418	0	611.418
	UKUPNI PRIHODI	641.418	203.066	844.484

Tablica 6 - Plan prihoda – druga razina (obavezno)

Konto	Naziv	Izvori financiranja		EUR
Konto	Naziv	Javni HOO, MINTS	Vlastiti	Ukupno
1	2	3	4	5 (3+4)
31	Prihodi od prodaje roba i usluga	0	136.704	136.704
32	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	0	59.726	59.726
34	Prihodi od financijske imovine	0	1.327	1.327
35	Prihodi od donacija	30.000	0	56.545
36	Ostali prihodi	0	5.309	
37	Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	611.418	0	611.418
	Ukupni prihodi	641.418	203.066	844.484

Tablica 6 pokazuje što obvezno mora sadržavati plan prihoda sukladno računskom planu za neprofitne organizacije.

Tablica 7 - Plan rashoda

Konto	Naziv konta	Izvori financiranja		EUR
		Javni HOO, MINTS	Vlastiti	Ukupno
1	2	3	4	5 (3+4)
41	Rashodi za radnike	72.300	0	72.300
411	Plaće	72.300	0	72.300
42	Materijalni rashodi	524.018	161.066	685.084
421	Naknade troškova zaposlenicima i ostalim osobama izvan radnog odnosa	0	22.200	22.200
424	Naknada ostalim osobama izvan radnog odnosa	90.000	28.733	118.733
425	Rashodi za usluge	406.018	106.033	512.051
426	Ostali troškovi	23.000	4.100	27.100
429	Ostali nespomenuti rashodi	5.000	0	5.000
43	Amortizacija	0	40.000	40.000
44	Financijski rashodi	0	5.000	
443	Bankarske usluge i usluge platnog prometa	0	5.000	5.000
46	Ostali rashodi	45.100	2.000	47.100
	UKUPNI RASHODI	641.418	203.066	844.484

Tablica 8 - Plan rashoda po programima

Međunarodna natjecanja (svjetska prvenstva i kupovi, europska prvenstva i kupovi, ostala međunarodna natjecanja) - natjecanja i pripreme

		Izvori financiranja		EUR
		Javni HOO, MINTS	Vlastiti	Ukupno
42	Materijalni rashodi	519.018	138.866	657.884
421	Naknade troškova zaposlenicima i ostalim osobama izvan radnog odnosa			

Međunarodna natjecanja (svjetska prvenstva i kupovi, europska prvenstva i kupovi, ostala međunarodna natjecanja) - natjecanja i pripreme

				EUR
				Izvori financiranja
		Javni HOO, MINTS	Vlastiti	Ukupno
424	Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa	90.000	28.733	118.733
425	Rashodi za usluge	406.018	106.033	512.051
426	Ostali rashodi	23.000	4.100	27.100
Ukupni rashodi za međunarodna natjecanja		519.018	138.866	657.884

Tablica 9 - Primjer financijskog plana NSS-a

Konto	Vrsta rashoda	Iznos
41	Rashodi za radnike	200.000
42	Materijalni rashodi	
424	Naknade troškova osobama van radnog odnosa (dnevnice - igrači, stožeri, nagrade igračima; suci, delegati, međunarodne službene osobe):	100.000
421, 422, 424	Troškovi smještaja	500.000
4241	Honorari (vanjski suradnici u organizaciji natjecanja)	20.000
4251	Troškovi prijevoza	100.000
425	Rashodi za usluge (troškovi ureda, zakupnine, leasing, režije, reprezentacija i ostale usluge):	
	tisak, PR, najam opreme za natjecanja, lopte, osiguranje, dvorane, servisi, PR, odvjetničke usluge, implementacija, najam i održavanje DMS sustava, uvođenje sustava javne nabave	100.000
426	Oprema (za potrebe reprezentacija, organizacije natjecanja, ureda; nabava i najam)	200.000
4294	Kotizacije - kadeti/kadetkinje, juniori / juniorke	300.000
4294	Participation fee	10.000
43	Amortizacija	10.000

Konto	Vrsta rashoda	Iznos
44	Financijski rashodi	9.000
45	Donacije i stipendije	10.000
46	Ostali rashodi i rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	100.000
	UKUPNI RASHODI	1.659.000

3.3.4. Financijski rezultat

Financijski plan sadrži i podatke o planiranom rezultatu poslovanja neprofitne organizacije. Planirani rezultat sastoji se od prenesenog viška (prihoda u odnosu na rashode – obračunska osnova) iz 2022. godine s konta 522 i očekivanog viška za godinu koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan, odnosno 2023. na temelju trenutnih računovodstvenih podataka o prihodima i rashodima. Procjena za 2024. godinu je da će prihodi biti jednaki rashodima, pa je razlika između prihoda uvećanog za višak i rashoda uvećanog za manjak jednaka nuli. No, računovodstveno je prikazan na kontu 522 iz 2020. godine Preneseni rezultat poslovanja, pa on zajedno s planiranim viškom za 2023. godinu dobivenim na temelju razlike trenutnih prihoda i rashoda po bruto bilanci dostupnoj u trenutku sastavljanja financijskog plana daje ukupno planirani rezultat poslovanja. Valja napomenuti da je isti rezultat vođenja računovodstva po načelu nastanka događaja, odnosno po obračunskoj osnovi i da nije izjednačen sa stanjem novca NSS-a. Planirani rezultat poslovanja za 2024. godinu je 0 € (prihodi i rashodi su planirani u jednakom iznosu).

3.3.5. Obrazloženje financijskog plana

Financijski plan NSS-a izrađen sukladno propisima Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Financijski plan se odnosi na cjelokupnu djelatnost saveza.

Plan prihoda i rashoda – obrazloženje

Primjer:

Obrazloženje skupine prihoda 37 - Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija

U financijskom planu za 2025. godinu na skupini 37 planirani su prihodi u iznosu od 641.418 eur a odnose se na projekciju planiranih namjenskih sredstva koja NSS dobiva od Hrvatskog olimpijskog odbora. Na Redovne programe NSS-a odnosi se 500.000 eur (natjecanja i

pripreme, međunarodne obveze NSS-a, materijalne troškove, korištenje poslovnog prostora i plaće zaposlenika), na razvojne programe za sportaše i trenere 141.418 eur.

Primjer:

Obrazloženje skupine rashoda 42 – Materijalni rashodi

425 – Troškovi za usluge se odnose na sve vanjske usluge koje NSS koristi: troškovi smještaja na svim međunarodnim natjecanjima, intelektualne usluge, usluge knjigovodstvenog servisa, poštanske usluge, usluge telefona i sl.

IZVORI

Zakon o sportu NN 141/22

Oremović, A. (2021). *SUSTAV I FINANCIRANJE SPORTA U REPUBLICI HRVATSKOJ NA PRIMJERU RUKOMETA* (Doctoral dissertation, University of Zagreb. Faculty of Kinesiology).

Pravilnik o programu javnih potreba u sportu na državnoj razini (NN 109/2023)

Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (NN 121/14, 114/22)

SportsEconAustria. (2012). *Study on the Contribution of Sport to Economic Growth and Employment in the EU*.

SportsEconAustria. (2018). *Study on the Contribution of Sport to Economic Growth and Employment in the EU*.

Središnji državni ured za šport, 2015., *NACIONALNI PROGRAM ŠPORTA 2019.-2026*.

Institut za financije, 2012., *FINANCIRANJE SPORTA U REPUBLICI HRVATSKOJ S USPOREDNIM PRIKAZOM FINANCIRANJA U EUROPSKOJ UNIJI*

Stipetić, V. i Bartoluci, M. (1993) "Uloga športa u gospodarskom razvoju", Proceedings book of the conference on sport Alpe-Jadran, str. 215-224, Rovinj.

Stipetić, V., Bartoluci, M. (2000). Uloga sporta u gospodarskom razvoju, Statistički ljetopis Hrvatske

Škorić, S. i Hodak, Z. (2011). The system of sports financing and management in the Republic of Croatia. Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Rijeci – časopis za ekonomsku teoriju i praksu. Proceedings of Rijeka. Faculty of Economics – Journal of economics and business.

Škorić, S., Bartoluci, M. i Čustonja, Z., (2012). Public financing in Croatian sport. Financial Theory and Practice, 36 (2), str. 179-197.

Šugman, R., Bednarik, J., Kolarič, B., Doupona, M., Rauter, M., & Tušek, M. (2002). Športni management. *Fakulteta za šport, Ljubljana*.

Baza podataka HOO-a:

Upitnik NSS-a (*DJELOVANJE I AKTIVNOSTI U NACIONALNOM SPORTSKOM SAVEZU TIJEKOM TEKUĆE GODINE SA OSVRTOM NA PLANOVE ZA SLJEDEĆU GODINU*) za 2024. godinu